

Rette uden at komme i Strid med sin egen Fortid, at den nuværende Ordning er grundlovmæssig. Var den grundlovstridig for 10 Aar siden, er den det vel i dette Øjeblik i endnu mere fremspringende Grad. Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds stillede sit Enten-eller fra 1894 op og søgte at imødegaa mit Baade-og. Jeg synes, at der her virkelig foreligger et Baade-og. Jeg synes, at først og fremmest maa vi se at faa Grundloven og Grundlovens Ord og Aand i Orden og Parlamentarismens Grundlag i Orden ved en retfærdig Repræsentation, ved at Folketinget bliver et virkeligt Folketing. Hvis man saa ikke mener, at det lader sig gøre i det lange Løb at fortsætte ad denne Vej med en stadig Opfyldelse, eftersom der indtræffer Forskydninger, nu vel, saa have vi heller intet som helst imod at søge en bedre Ordning end den, Grundlovens Fædre traf i 1849, og vi have intet som helst imod en Grundlovsforandring. Saa kan man tage det op, men først og fremmest, i første Række og i hvert Fald gælder det om, at Grundloven sker Fyldest. Ikke mindst, naar vi skulle til at forandre Grundloven, gælder det om, at det er en grundlovmæssig sammensat Rigsdag, der foretager denne Forandring. Jeg synes, at det er et logisk, billigt og grundlovmæssigt Standpunkt, og jeg synes ikke, at der i det ærede Medlems Udtalelse var en virkelig Imødegaaelse deraf. Det ærede Medlem erklærede, at, hvad der var praktisk gør ligt i 1894, og derfor var hans Standpunkt da, er det ikke længer. Det var den Gang praktisk gør ligt at udvide Folketingets Medlemsantal fra 102 til 137, nu er det ikke praktisk gør ligt at udvide Antallet til 153 eller, om man vil, til 157, 20 mere. Jeg synes, at naar man den Gang kunde udvide fra 102 til 137, maa det vel ogsaa nu være muligt at komme en 15—20 højere op. Det er ingen Principforskel, men kun en Gradsforskel, og hvad der var praktisk gør ligt den Gang, maa ogsaa være det nu.

Maa jeg overfor det, der ligeledes fra mange Sider er fremkommet om det uheldige i en Forøgelse af Folketingets Medlemstal, sige, at det under mig noget, at man altid hører denne Anke, hvor der er Tale om Folkerepræsentanterne. Hvorfor høre vi ikke den Tale om det uheldige i at forøge et vist Antal, naar der er Tale om Embedsmænd, om Skatteraader, Skyldraader og en hel Mængde andre Raader o. s. v., eller naar der er Tale om Præster? Det kan i mange Maader være uheldigt at faa flere Præster, men dog

lyder den Tale almindeligt — og Kultusministeren er ikke utilgængelig for denne Tale —, at naar København, naar en stor By vokser, skulle Sognene deles, og der skal ansættes flere Præster. Der er aldrig talt om det uheldige i at faa Præsternes Tal forøget, eller at man ikke kan finde de kvalificerede Kræfter, der er aldrig sagt: hvorfor skal man have de mange Embedsmænd? Det er der aldrig Tale om ved saadanne Lejligheder. Men saa snart der bliver Tale om Folkerepræsentanter, om Lovgivere, saa er det uheldigt at faa for mange af dem, saa kan man ikke finde de kvalificerede Kræfter. Jeg tror, at der bag den Tale ligger ikke saa lidt af den rigtige gamle Konservatisme fra Frederik den 6tes Tid, en Frygt for Lovgivning, for Repræsentation, en dulgt Uvillie mod hele det parlamentariske System. Derfor forstaar jeg, at den Tale føres fra Højres Side, men ikke, at den ogsaa føres fra Venstre reformpartiets Side.

Der tales om, at der ikke vil være Plads i dette Ting. Den Tale var ogsaa fremme netop fra moderat Side mod det ærede Medlem for Løvel og hans Parti i 1894. Aa, vi faa nok Plads! Maa jeg i den Forbindelse bemærke, at i det engelske Underhus er der og har der for øvrigt i Aarhundreder ikke været Plads for alle Medlemmerne. Men man har alligevel klaret sig i dette Mønsterparlament. Man ser Medlemmer, der møde Kl. 12 om Aftenen og anbringe deres Hat paa Pladserne, men der er ikke Pladser til alle Medlemmer. Ikke en Gang Westminster er stor nok. Men til 150 Medlemmer blev der nok Plads her. Der er i Virkeligheden i denne Sal tilstrækkelig Plads, men man maatte maaske ophøre med det, som er en Uskik her, at der er for megen Plads til at spasere, bevæge sig paa og samtale. Dette burde i Virkeligheden ske udenfor Salen. De ærede Kolleger, der vare saa lykkelige at være i Paris i Efteraaret — jeg hørte til dem — fik et levende Indtryk af, at det franske Deputeretkammer er indrettet saaledes, at der bogstavelig talt ikke er en Aen tilovers. Sæderne ere amfiteatralsk ordnede, saaledes at hver har sin bestemte Plads; man vil netop ikke have for meget Albuerum; ville Folk spasere, er der salle des pas perdus, Kouloirerne og det franske Snapsting udenfor. Vi ville i denne Sal uden nogen som helst Ombygning fuldt ud kunne faa Plads til 157 Medlemmer. Der er desuden overflødig Plads i massevis. Der er saaledes Kongelogen; den staar næsten altid tom. Vi have gan-